

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה צבי שטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

קטניות

נשאלתי מאחד שהרופאים ציררו שבנו קובל ממתלת הקרוני"ז דיומן וזריח לשמות כ"פ ציום חלב המעושר עם קטניות, ורונה לדעת, א', אם זריח להמתין ו' שעות בין בשר לחלב המעושר, וב', אם מותר לו לשמות החלב הנ"ל בפסח.

ונראה ע"פ דברי הח"ס (שהוצאו דבריו בפ"ת סי' פ"ט ס"ק ג') דבכה"ג א"ל להמתין ו' שעות, וסגי בשעה אחת. ולענין קטניות בפסח, שהוא ג"כ רק מנהג האשכנזים (הוצא ברמ"א לאור"ח רס"י תנ"ג) דכל שיש שמה קצת חולי, כבר סגי להתיר המנהג, וא"ל בדוקא שיהיה החולה בצחינת חולה שאב"ס.

וצימים אלו שכולנו מודאגים ממתלת הקארוני"א, והרבה רוצים לחזק את מוגם שיהיו יותר צריאים כדי שלא יחלו, ורוצים לקחת גלולות של ויטמינים שיש בהם תערובת של קטניות, נמי יש להתיר, לא מצעי בערב פסח, שהגאון חכם עוצדיה ז"ל כתב שאפילו לפי מנהג האשכנזים אין לאסור רק בפסח גופא, ולא בערב פסח, אלא אפילו בפסח ג"כ נראה פשוט שדבר זה מותר. דהרבה פעמים אין טעם כלל בגלולות, והן בצחינת נפסל מאכילת הכלב. ולא שייך לאסור אפילו מדרבנן מטעם אחשביה (כדקיי"ל בזה כדעת הרא"ש לאסור מדרבנן) דהיינו דוקא ציושצ ואוכל הרבה גלולות זה אחר זה, שהרי מראה שלגבי דידיה זה לא נפסל מאכילה, והראיה מאחר שהוא יושצ ואוכל כמו שאוכל אגוזים או קטניות, אבל בצולע גלולה אחת (או שלש) ליום, הרי ברור הדבר שרק צולעה לשם רפואה, ולא שייך לומר כאן אחשביה.

אכן נראה שאפילו אם יש בגלולה טעם טוב מכח הקטניות, ולא שייך לומר עליה שנפסלה מאכילה, א', קיי"ל בזה דלא צעין ששים וצטל הוא צרוב, עיי"ש צמשנ"צ סק"ט. ובר מן דין ובר מן דין נראה שכל האיסור דקטניות אינו אלא מנהג, ובמקום מקצת חולי כבר יש להתיר, וכנ"ל, וק"ו כאן שרונה לחזק בזה מוגו כדי שלא יחלה במחלה הקשה. ועי' בס' בעקבי הנאן (עמ' נ"ד) דלמנוע את עצמו מלהיות חולה שאב"ס, דינו כמי שהוא כבר חולה שאב"ס ורונה להתרפא, שמתירים כל הגזרות דרבנן [אבל להתיר מלאכה דרבנן צעין דוקא שיהיה לכה"פ סכנת אבר, עי' בס' ארץ הצבי (סי' ו')].

If a patient with Crohn's Disease needs to drink enriched milk that contains kitniyos: a) Must he wait 6 hours after eating meat in order to drink this milk? b) Can this milk be consumed on Pesach?

Regarding the issue of waiting, the Crohn's patient must only wait 1 hour between eating meat and drinking his milk. Regarding the issue of kitniyos, the custom of Ashkenazim to refrain from eating kitniyos is suspended for an individual who is slightly ill, even if they are not ill enough to be designated as a choleh shein bo sakanah.

Additionally, during these times when people are trying to strengthen their immune system one may also take vitamins and medication that contain kitniyos on Pesach. This would be the case for medicine that is swallowed or chewed, even if the medicine has a pleasant taste. These vitamins and medications, containing kitniyos, can be taken prophylactically, as a preventative measure, even before the individual feels ill. If there is actual chametz in the ingredients the halachah might be different, please consult with the kashrus organizations to determine the status of your items.

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה צבי שכטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

חמץ שאינו ברשותו

קיי"ל כריו"ח (צ"ק סט.) שגזל ולא נתיאשו הצעלים שניהם ח"י להקדישו, דדצבר שאינו ברשותו חסר משהו בצעלות שלו, ואינו יכול להפקירו ולא למכרו וכו'. והריטב"א כתב בצ"מ שרק גזלה חשיבא אינה ברשותו, ולא חצדה, אע"פ שאינו יודע מקומה של האצדה. ואפילו נניח שהרמז"ם חולק (עי' פ"ג מנחלות ה"א - ספינה צים, עיי"ש ברצ"ד וצנו"כ), נראה דהיינו דוקא באצדה - שאינו יודע מקומה, אבל במוכר חמנו שיש לו במשרד שלו, או בציתו שצעיר אחרת, ואסור לו מכח חשש סכנה ומדינא דמלכותא לזאת מציתו ולהגיע למקום החמץ, אין זה מגרע מצעלותו, דלאחר שתעבור הסכנה יחזור הנמצא לקדמותו, הא למה זה דומה לפקדון הנמלא בצית השומר וציתו סגור, דמאחר שהשומר מחזיק בפקדון עבור הצעלים, שפיר חשוב ברשותו, וכמש"כ התוס' צ"ק (ע.) ד"ה לא.

וכעיי"ז נשאלתי מאחד שיש לו סחורה של חמץ שקנה מאמעזא"ן, שצדעתו למכור לאחרים אחר הפסח, וכעת אינו יודע בצירור מקום החמץ, אם במחסן א' שצעיר פלונית, או במחסן ב' שצעיר אחרת, או אולי כעת - בע"פ בשעה שהרב מוכר את החמץ - הוא בדרך ממקום האחד למקום השני, נראה דאין זה בעיאי, דפקדון חשוב שלו וברשותו של המפקיד, אפילו אינו יודע מקומו בדיוק, ובשטר הרשאה שנהגו לפרט את מקום החמץ יכתוב אלו הג' הספקות, שהחמץ נמצא או במקום א', או במקום ב' (של אמעזא"ן), או בדרך.

With regard to people who have chametz in an office that is currently inaccessible, there is no problem with including such chametz in their sale. The Ritva explains that the problem of inaccessible chametz only applies if the chameitz was stolen, and even those who disagree, would concede that when the location of the chametz is known, it remains fully in the possession of its original owner. This is akin to a guard watching chametz in a locked facility. Since the guard is protecting it on behalf of the owner, there is nothing lacking in his ownership and his ability to sell it. Therefore, one should make sure to include in their sale of chametz, all chametz that is in their possession, including the chametz which is presently inaccessible.

I have been asked a similar question from someone who has plans to sell chametz on Amazon and it is currently being stored in one of their warehouses. Even though he does not know precisely where the chametz is located he can still sell the chametz and it is considered to be completely his and in his possession. In the authorization form, where we customarily specify the location of the chametz, if he is aware of the possible locations of the warehouses, he should mention them in the document.

צבי שכטר
עש"ק פ' ויקרא
ב' ניסן תש"פ